

Asia: VN/15129/2025

Hallituksen esitys kotoutumislain muuttamisesta (tekniinen)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi kotoutumisen edistämisestä annettua lakia. Lausuntopyyntöön mukaan muutostarpeet liittyvät viranomaisten omaan toimintaan ja niitä ovat esittäneet Opetushallitus, kehittämis- ja hallintokeskus sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Opetushallitus on havainnut tarpeita selkeyttää henkilötietojen käsittelyä ja omaa rooliaan kielitaidon päättötestauksessa. Kehittämis- ja hallintokeskus on asiakastietojärjestelmän kehittämisen yhteydessä tunnistanut uusia tiedonsaantioikeustarpeita erityisesti kotoutumisen seurantaan ja tiedolla johtamista sekä kotoutumisen asiakastietojärjestelmän ylläpitämistä koskien. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ovat esittäneet tiedonsaantioikeustarpeita tulevien elinvoimakeskusten välillä. Korvausten maksamisen edellytyksiä koskevaan pykälään lisättäisiin selkeyden vuoksi viittaukset Ahvenanmaan terveyden- ja sairaanhoitoviranomaiseen. Lisäksi lakiin tehtäisiin säädöshuollollisia muutoksia säädös- ja pykäläviittausten korjaamiseksi.

Oikeusministeriö on arvioinut esitysluonnosta henkilötietojen käsittelyä ja tiedonsaantioikeuksia koskevan sääntelyn osalta. Oikeusministeriö kiinnittää lisäksi yleisesti huomiota esitysluonnoksen säätämisyjärjestysperusteluihin. Esitysluonnos sisältää säätämisyjärjestysperustelut, joissa on sinänsä tunnistettu perustuslain kannalta merkitykselliset näkökohdat. Niissä olisi kuitenkin hyvä tarkentaa keskeisimpien perustuslakivaliokunnan linjausten valossa, mistä syystä yksityiselämän suojaa koskevat rajoitusten arvioidaan olevan välttämättömiä ja oikeasuhteisia. Oikeusministeriö viittaa jäljempänä ehdotusten kannalta merkityksellisiin perustuslakivaliokunnan lausuntoihin.

Oikeusministeriö kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että esitysluonnoksessa keskeiset ehdotukset on korvattu säännöskohtaisilla perusteluilla, mitä ei voida perustella esitysluonnoksen suppeudella.

Jatkovalmistelussa esitysluonnos tulisi laatia Hallituksen esitysten laatimisohjeiden [<https://helo.finlex.fi/>] mukaiseksi.

Henkilötietojen käsittelyä koskeva sääntely

Voimassa olevan kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023, kotoutumislaki) 9 luvussa säädetään henkilötietojen käsittelystä ja valtakunnallisista tietojärjestelmäpalveluista. Esitysluonnoksen säätämisyjärjestysperustelujen mukaan lakiehdotuksen 72, 73 ja 80 §:ssä esitetään pieniä täsmennyksiä kotoutumisen asiakastietojärjestelmässä käsiteltävien tietojen osalta. Lisäksi lakiehdotuksessa esitetään lisättävän tiedonsaantioikeuksia valtion viranomaisten, kuntien, työvoimapaalveluviranomaisten sekä laissa tarkoitettujen palveluntarjoajien, kuten oppilaitosten, välillä (83, 86, 92, 92 a, 92 b sekä 94 §).

Esitysluonnoksen säätämisyjärjestysperusteluissa on tuotu esiin, että henkilötietojen käsittely perustuisi tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaan ja todettu, että käsittelyn perustasta ja tarkoituksesta on tällöin säädettävä tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 kohdan mukaan kansallisessa lainsäädännössä. Perustuslakivaliokunta on painottanut, että hallituksen esityksessä on erityisesti perusoikeuksien kannalta merkityksellisen sääntelyn osalta syytä tehdä selkoa kansallisen liikkumavaran alasta (PeVL 1/2018 vp, s. 3, PeVL 26/2017 vp, s. 42, PeVL 2/2017 vp, s. 2, PeVL 44/2016 vp, s. 4 ja PeVL 14/2018 vp, s. 7). Säännöskohtaisista perusteluista tulisi käydä selkeästi ilmi, miltä osin kansallista liikkumavaraa käytetään ja mihin tietosuoja-asetuksen artiklaan liikkumavaran käyttö perustuu, ja miksi ehdotettu sääntely olisi oikeasuhteista, yleisen edun mukaista ja välttämätöntä. Esitysluonnoksen säännöskohtaisia perusteluja tulisi vielä jatkovalmistelussa täydentää.

Esitysluonnoksen säätämisyjärjestysperusteluissa on lyhyesti todettu, että ehdotettavat tiedonsaantioikeudet olisivat oikeasuhteisia eivätkä puuttuisi yksityiselämän suojan ytimeen. Esitysluonnoksen perusteluissa on kuitenkin tunnistettu, että käsiteltävät henkilötiedot voivat sisältää myös erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja, kuten terveystietoja. Perustuslakivaliokunta on painottanut arkaluonteisten tietojen käsittelyn aiheuttamia uhkia. Valiokunnan mielestä arkaluonteisia tietoja sisältäviin laajoihin tietokantoihin liittyy tietoturvaan ja tietojen väärinkäyttöön liittyviä vakavia riskejä, jotka voivat viime kädessä muodostaa uhan henkilön identiteetille (ks. PeVL 13/2016 vp, s. 4, PeVL 14/2009 vp, s. 3/I). Myös EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 51 johdantokappaleen mukaan asetuksen 9 artiklassa tarkoitettuja erityisiä henkilötietoja, jotka ovat erityisen arkaluonteisia perusoikeuksien ja -vapauksien kannalta, on suojeltava erityisen tarkasti, koska niiden käsittelyn asiayhteys voisi aiheuttaa huomattavia riskejä perusoikeuksille ja -vapauksille. Valiokunta on tämän johdosta kiinnittänyt erityistä huomiota siihen, että arkaluonteisten tietojen käsittely on rajattava täsmällisillä ja tarkkarajaisilla säännöksillä vain välttämättömään ja sääntelyn on oltava tietosuoja-asetuksen mahdollistamissa puitteissa yksityiskohtaista ja kattavaa (PeVL 65/2018 vp, s. 45, PeVL 15/2018 vp, s. 40 ja PeVL 4/2021 vp, kappale 9). Arvioidessaan kotoutumislakia koskevaa hallituksen esitystä (HE 208/2022 vp) perustuslakivaliokunta edellytti, että hallintovaliokunta arvioi mahdollisuuksia sekä kaventaa käsiteltävien henkilötietojen alaa että tiedonsaantioikeuksia ja täsmentää ehdotettua sääntelyä varsinkin siltä osin kuin on kysymys lakiehdotuksen 73 §:n perusteella käsiteltävistä tiedoista (PeVL

92/2022 vp, kappale 26). Jatkovalmistelussa on syytä vielä tarkistaa ja täydentää sääätämisyjärjestysperusteluissa esitettyä arviota ehdotettavan sääntelyn oikeasuhtaisuudesta. Myös esitysluonnoksen vaikutusarviointien yhteydessä on tuotu esiin, että yksilön kannalta esitetyillä muutoksilla ei olisi merkittäviä vaikutuksia. Arvion mukaan kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestauksen osalta lakiin esitetyt muutokset eivät myöskään vaikuttaisi yksilöön suoraan, lähinnä hänen henkilötietojensa käsittelyn kautta. Vaikutusarviointeja on näiltä osin syytä tarkistaa ja täydentää sekä sisällyttää tarvittaessa arviointiin tiedonhallintalain (906/2019) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu tiedonhallinnan muutosten arviointi (ks. Suositus tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista, VM 2024:21, s. 67–81, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-441-7>).

Esitysluonnoksen sääätämisyjärjestysperustelujen mukaan ehdotuksen 72, 73, 80 ja 83 §:ään esitetyt muutokset liittyvät pakolaistaustaisten henkilöiden kuntaan ohjaamiseen liittyvään henkilötietojen käsittelyyn ja luovuttamiseen. Säännöskohtaisten perustelujen mukaan kotoutumislain asiakastietojen käsittelyä koskevaan 72 §:ään ehdotetaan lisättäväksi kiintiöpakolaiset, sillä kotoutumislain mukainen käsite maahanmuuttaja määritellään Suomeen muuttamisen kautta ja kotoutumisen asiakastietojärjestelmässä on tarkoitus käsitellä kiintiöpakolaisten tietoja jo ennen maahan saapumista esimerkiksi kuntaan ohjaamisen kysymyksissä. Säännöskohtaisiin perusteluihin ei kuitenkaan sisälly tarkempaa arviota siitä, mitä ja miten kiintiöpakolaisten tietoja on tarkoitus käsitellä 72 §:ssä säädettyihin tarkoituksiin ja mihin henkilötietojen käsittely perustuisi. Mitä olisivat ne muut kotoutumislainsäädetyt palvelut ja tehtävät, joiden yhteydessä on välttämätöntä käsitellä kiintiöpakolaisen tietoja? Olisiko kiintiöpakolaisen tietoja tarpeen käsitellä esimerkiksi kotoutumislainsäädetyt tehtävien seuranta tai tiedolla johtamista varten, jolloin käsittely voisi kotoutumislakia koskevan hallituksen esityksen (HE 208/2022 vp, s. 327) sääätämisyjärjestysperustelujen mukaan perustua myös yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohtaan. Esitysluonnoksen sääätämisyjärjestysperusteluissa asiaa on arvioitu vain kuntaan ohjaamiseen liittyvän tiedonsaantioikeuden osalta, mutta ilmeisesti käsiteltävät tiedot voisivat myös muun käsittelyn yhteydessä sisältää erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja, kuten terveystietoja.

Asiakastietojärjestelmässä käsiteltäviä tietoja koskevaan 73 §:n 1 momentin 9 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi viittaus kuntaan ohjaamista koskevan 43 §:n lisäksi kuntapaikalle ohjattavan vastaanottoon liittyviä tehtäviä koskevaan 44 §:ään. Säännöskohtaisten perustelujen mukaan kotoutumisen asiakastietojärjestelmässä voisi olla jatkossa kirjauksia esimerkiksi kuntapaikalle ohjatun henkilön asunnon järjestämiseen liittyen. Jatkovalmistelussa tulisi vielä arvioida ehdotetun säännöksen sanamuotoa, sillä kotoutumislain 44 §:ssä säädetään kuntaan ohjaamisen vastaanotosta, ei kuntaan ohjaamisesta. Esitysluonnoksen perustelujen nojalla jää myös epäselväksi, mitä muita kuin asunnon järjestämistä koskevia tietoja olisi tarpeen käsitellä 44 §:ssä säädetyn vastaanoton toteuttamiseksi.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan lisäksi, että hyvinvointialueen palveluksessa olevalle henkilölle voitaisiin jatkossa myöntää käyttöoikeus asiakastietojärjestelmään, jos henkilö osallistuu 3 luvussa tarkoitettuun alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tullutta lasta tai nuorta koskevan palvelun tarjoamiseen, 4 luvussa tarkoitettuun kuntaan ohjaamiseen taikka muihin tässä laissa erikseen säädettyihin tehtäviin (80 §). Säännöskohtaisissa perusteluissa on tuotu esiin, että esimerkiksi

kuntaan ohjaamisessa tapahtuva hyvinvointialueen kuuleminen (43 §:n 3 mom.) voitaisiin myös toteuttaa asiakastietojärjestelmää käyttäen, jolloin hyvinvointialue tarvitsisi käyttöoikeuden siihenkin tarkoitukseen. Asiakastietojärjestelmää voidaan jatkossa käyttää muihinkin tarkoituksiin, joten ei ole tarkoituksenmukaista rajata hyvinvointialueen käyttöoikeutta liian tiukasti, vaan esitetään, että käyttöoikeus voitaisiin myöntää myös muihin tämän lain mukaisiin tehtäviin. Huomioiden em. perustuslakivaliokunnan lausunto (PeVL 92/2022 vp, kappale 24–26) jatkovalmistelussa tulisi vielä huolellisesti arvioida ehdotetun säännöksen täsmentämistä rajaamalla tehtäviä, joiden hoitamista varten käyttöoikeus voitaisiin myöntää, sillä henkilötietojen käsittelyn suoja-toimen muodostavan käyttöoikeussäätelyn tarkoituksena on rajata asiakastietojen käsittelyä (ks. myös HaVM 45/2022 vp, s. 13–14).

Tiedonsaantioikeuksia koskeva sääntely

Perustuslakivaliokunta on arvioinut viranomaisten tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä yleensä perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta ja kiinnittänyt huomiota muun muassa siihen, mihin ja ketä koskeviin tietoihin tiedonsaantioikeus ulottuu ja miten tiedonsaantioikeus sidotaan tietojen välttämättömyyteen. Viranomaisen tietojensaantioikeus ja tietojenluovuttamismahdollisuus ovat valiokunnan mukaan voineet liittyä jonkin tarkoituksen kannalta "tarpeellisiin tietoihin", jos tarkoitetut tietosisällöt on pyritty luettelemaan laissa tyhjentävästi. Jos taas tietosisältöjä ei ole samalla tavoin luetteloitu, sääntelyyn on pitänyt sisällyttää vaatimus "tietojen välttämättömyydestä" jonkin tarkoituksen kannalta (PeVL 17/2016 vp, s. 5–6).

Esitysluonnoksen säätämisyjärjestysperusteluiden mukaan kotoutumislain 83, 92 ja 92 a §:ssä esitetyissä tiedonluovutuksissa koskien henkilön kuntaan ohjaamista voi olla mukana jossain määrin myös yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklassa tarkoitettuja erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja, esimerkiksi terveystietoja. Valiokunta on antanut erityistä merkitystä luovutettavien tietojen luonteelle arkaluonteisina tietoina arvioidessaan täsmällisyyttä ja sisältöä. Mikäli ehdotetut säännökset tietojen luovutuksesta ovat kohdistuneet myös arkaluonteisiin tietoihin, on tavallisen lain säätämisyjärjestyksen käyttämisen edellytyksenä ollut sääntelyn täsmentäminen selostetun perustuslakivaliokunnan viranomaisten tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä koskevan käytännön mukaiseksi (PeVL 38/2016 vp, s. 3). Valiokunta ei toisaalta ole pitänyt hyvin väljiä ja yksilöimättömiä tietojensaantioikeuksia perustuslain kannalta mahdollisina edes silloin, kun ne on sidottu välttämättömyyskriteeriin (ks. esim. PeVL 71/2014 vp, s. 3/I, PeVL 62/2010 vp, s. 4/I ja PeVL 59/2010 vp, s. 4/I).

Esitysluonnoksessa ehdotettavat tiedonsaantioikeussäännökset on sinällään asianmukaisesti sidottu välttämättömyyteen. Oikeusministeriö kiinnittää kuitenkin huomiota kotoutumislain 83 §:n 2 momenttiin, 86 §:n 4 momenttiin, 92 §:n 2 momenttiin, 92 a §:ään, 92 b §:ään ja 94 §:ään ehdotettavien säännösten täsmällisyyteen ja tarkkarajaisuuteen.

Kotoutumislain 83 §:ssä säädetään kuntaan ohjaamisen alueellisesta tiedonsaannista. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla (ELY-keskus) olisi oikeus saada 42–44 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot kotoutumislain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista henkilöistä kunnalta, hyvinvointialueelta, Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselta, toiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Maahanmuuttovirastolta, vastaanottokeskukselta sekä järjestelykeskukselta. Säännöskohtaisissa perustelussa ehdotettua säännöstä on arvioitu yksinomaan 43 §:n kuntaan ohjaamisen kannalta ja ELY-keskusten tiedonsaantioikeutena kunnilta, hyvinvointialueilta sekä Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselta. Ehdotettu säännös ja sen säännöskohtaiset perustelut vaikuttavat siten ristiriitaisilta. Oikeusministeriö kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että 83 §:n 2 momenttiin ELY-keskuksille ehdotettu tiedonsaantioikeus vaikuttaisi olevan myös päällekkäinen pykälän 1 momentissa säädetyn Maahanmuuttoviraston ja vastaanottokeskuksen tiedonluovutusvelvollisuuden kanssa. Perustuslakivaliokunta on katsonut, että kaksinkertainen sääntely johtaa raskaaseen sääntelyrakenteeseen ja on omiaan synnyttämään tulkintaongelmia (PeVL 71/2014 vp, s. 3/l). Jatkovalmistelussa tulisi vielä arvioida ELY-keskusten tiedonsaantioikeudesta säätämistä omassa momentissaan niin, että säännös vastaisi sen perusteluja. Samalla tulisi kiinnittää huomiota siihen, ettei sääntely muodostu päällekkäiseksi.

Oikeusministeriö kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että sovellettavaan sääntelyyn liittyviä tulkintaongelmia voi liittyä myös esitysluonnoksessa ehdotettavaan kotoutumislain 92 §:n 2 momenttiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen muusta tiedonsaantioikeudesta, jossa mahdollistettaisiin ELY-keskuksille oikeus saada toiselta ELY-keskukselta ja kehittämis- ja hallintokeskukselta välttämättömät tiedot maahanmuuttajasta tai ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitettussa pakolaiskiintiössä Suomeen otettavasta henkilöstä kotoutumislain 55 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Kotoutumislain 55 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan ELY-keskuksen vastuulla ovat 41 §:ssä tarkoitetun 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan ohjaamisen alueellisen strategian laatiminen ja toimeenpano sekä muut 4 luvussa säädetty kuntaan ohjaamisen tehtävät. Säännös vaikuttaa siten osin päällekkäiseltä 83 §:n 2 momenttiin ehdotettavan tiedonsaantioikeuden kanssa. Koska tiedonsaantioikeus ehdotetaan sidottavaksi kaikkien ELY-keskusten kotoutumislain 55 §:n mukaisten tehtävien hoitamiseen, tarkoitukset, joiden kannalta tietojen välttämättömyyttä tulisi arvioida (ks. esim. PeVL 15/2018 vp, s. 43), jäävät ehdotettavassa 92 §:n 2 momentissa lisäksi verrattain avoimiksi. Tulkinnanvaraisuutta lisää se, että ehdotettava tiedonsaantioikeus on sidottu maahanmuuttajaa tai ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitettussa pakolaiskiintiössä Suomeen otettavaa henkilöä koskeviin tietoihin, kun 55 §:ssä ja 83 §:ssä on viitattu 2 §:n sääntelyyn lain soveltamisalasta. Jatkovalmistelussa tulisi vielä huolellisesti arvioida ehdotetun 92 §:n 2 momentin sääntelyn tarpeellisuutta ja olisiko ELY-keskusten tiedonsaantioikeuksista mahdollista säätää täsmällisemmin esimerkiksi alaikäisiä tai korvauksien käsittelyä koskevien tiedonsaantioikeussäännösten yhteydessä, kuten on mahdollisesti ollut tarkoitus 83 §:ään ehdotetun kuntaan ohjaamista koskevan tiedonsaantioikeuden osalta.

Vastaavat huomiot käyttötarkoitusten väljyydestä ja säännöksen soveltamisalan tulkinnanvaraisuudesta voidaan tehdä myös esitysluonnoksessa kotoutumislain 92 a §:ään ehdotettavan kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) tiedonsaantioikeuden osalta. Myös ehdotettavan säännöksen ja sen perusteluiden välillä näyttäisi olevan epätarkkuutta, sillä

säännöskohtaisissa perusteluissa esitetty henkilökunta poikkeaa säännöksessä viitatuista ja perusteluissa esitetty kuvaus KEHA-keskuksen kotoutumislain mukaisista tehtävistä vaikuttaisi poikkeavan lain 56 §:ssä säädetystä. Välttämättömyysedellytyksestä huolimatta KEHA-keskukselle ehdotettavan tiedonsaantioikeuden väljyyttä lisäisi myös se, että se voisi kohdistua säännöksessä lueteltujen tahojen lisäksi muuhun valtion viranomaiseen. Perustuslakivaliokunta on pitänyt kaikkiin viranomaisiin kohdistunutta tiedonsaantioikeutta välttämättömyyskriteeristä huolimatta ongelmallisen laajana (PeVL 96/2022 vp, kappale 16).

Esitysluonnoksen säätämisperusteluiden mukaan 86, 92 b ja 94 §:ään esitetyt muutokset liittyvät kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestaukseen liittyvään henkilötietojen käsittelyyn ja luovuttamiseen. Esitysluonnoksessa ehdotetaan kotoutumislain 86 §:n 4 momenttiin lisättäväksi kunnan, hyvinvointialueen ja työvoimaviranomaisen oikeus saada Opetushallitukselta ja kehittämis- ja hallintokeskukselta 22 §:ssä tarkoitetun kotoutumissuunnitelman tarkistamiseksi välttämättömät tiedot maahanmuuttajista, joille on laadittu kotoutumissuunnitelma. Säännöksen ja sen perusteluiden nojalla jää epäselväksi, mitkä KEHA-keskuksen tiedot olisivat välttämättömiä kotoutumissuunnitelman tarkistamiseksi, jos tiedot saataisiin Opetushallitukselta.

Esitysluonnoksessa kotoutumislain 92 b §:ään ehdotettavassa Opetushallituksen tiedonsaantioikeudessa viitataan lain 26 §:n mukaisiin tehtäviin ja maahanmuuttajaa koskeviin tietoihin, kun 26 §:ssä säädetään kotoutuja-asiakkaalle tarjottavan kotoutumiskoulutuksen sisällöstä. Kotoutumislakia koskevan hallituksen esityksen (HE 208/2022 vp, s. 181) säännöskohtaisten perustelujen mukaan kotoutuja-asiakkaan käsitteen tarkoitus on selkeyttää sitä, mitkä palvelut ovat kotoutuja-asiakkaille, eivät kaikille maahanmuuttajille. Jatkovalmistelussa ehdotettua säännöstä on syytä täsmentää koskemaan kotoutuja-asiakkaan tietoja ja täydentää säännöskohtaisiin perusteluihin, mitä tietoja voitaisiin pitää välttämättöminä Opetushallituksen 26 §:n mukaisten tehtävien hoitamiseksi.

Myös kotoutumislain 94 §:ään ehdotetaan lisättäväksi palveluntuottajan kotoutumista edistävien palveluiden tuottamiseen liittyvä tiedonsaantioikeus Opetushallitukselta ja KEHA-keskukselta. Säännöskohtaisten perustelujen mukaan palveluntuottaja voisi tarvita tietoa erityisesti kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestauksen tuloksesta esimerkiksi arvioidessaan kotoutumiskoulutuksen opiskelijan kielitaitoa. Tiedot voisi saada suoraan myös Opetushallituksen hankkiman palvelualustan palveluntuottajalta. Esitysluonnoksen perusteluista ei käy ilmi, miksi on tarpeen säätää tiedonsaantioikeudesta KEHA-keskukselta tai mitkä tiedot olisivat tällöin välttämättömiä kotoutumista edistävien palveluiden tuottamiseksi. Tiedonsaantioikeuden tietosisältö on lueteltu voimassa olevassa 94 §:ssä. Säännöskohtaisten perustelujen mukaan päättötestin tietojen voidaan katsoa sisältyvän kohtaan 18 eli ”muut kuin 1–17 kohdassa tarkoitetut opetukseen tai palveluun osallistumisen kannalta välttämättömät tiedot”. Jatkovalmistelussa tulisi vielä arvioida kielitaidon päättötestauksen tuloksen ja mahdollisesti muiden kielitaidon päättötestauksen osalta tarvittavien tietojen lisäämistä suoraan pykälän tietosisältöön, sillä voimassa olevassa säännöksessä säädetään jo nykyisellään esimerkiksi kielitaidon lähtötason testauksen tuloksesta.

Suurpää Johanna
Oikeusministeriö

Polojärvi Anu
Oikeusministeriö